

महाराष्ट्र विधानसभा

चौथे अधिवेशन, २०१७

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

रायगड जिल्ह्यातील पनवेल व पेण आरटीओ परिसरात टूरिस्ट वाहनांना
टप्पा वाहतुकीस परवानगी मिळणेबाबत

(१) ४०४८२ (२४-०४-२०१६). श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.विजय काळे (शिवाजीनगर), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रायगड जिल्ह्यातील पनवेल व पेण प्रादेशिक परिवहन परिसरात पर्यटक परवाना असणाऱ्या मोठ्या प्रमाणात खाजगी स्वरूपात वाहतूक करणाऱ्या चालक-मालकांना टप्पा वाहतुकीस परवानगी मिळावी म्हणून स्थानिक लोकप्रतिनिधी माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान सचिव, परिवहन विभाग, महाराष्ट्र राज्य यांना निवेदनाद्वारे मागणी केली हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त विभागात राहणाऱ्या सामान्य नागरिकांनी आपल्या कुटूंबियांचा उदरनिर्वाह करण्यासाठी ग्रामीण भागात वाहतुकीसाठी चालणारी टाटा मॅजिक, मॅक्सिको, मारुती ओमनी/इको यासारखी वाहने खरेदी केली आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर वाहनांना टप्पा वाहतुकीस परवानगी नसल्यामुळे थेट प्रवास करणारे प्रवासी मिळत नसल्याने व्यवसाय करणे कठीण झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर वाहनांना टप्पा वाहतुकीस परवानगी मिळण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२६-१०-२०१७) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) शासन अधिसूचना दि.२९.०९.७३ अन्वये प्रवासी टप्पा वाहतूकीचे एकाधिकार महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ यांच्याकडे देण्यात आलेले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापुर जिल्हयातील भुदरगड तालुका दुष्काळग्रस्त तालुका म्हणून घोषित करण्याबाबत

(२) ४७२९० (२८-०४-२०१६). श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापुर जिल्हयातील भुदरगड तालुक्यात यावर्षी पाऊस कमी पडला असल्याने पिके वाया गेली आहेत, त्यामुळे हा तालुका दुष्काळग्रस्त तालुका म्हणून घोषित करावा. अशा मागणीचा ठराव भुदरगड पंचायत समितीच्या मासिक सभेत माहे ऑक्टोबर, २०१५ च्या पहिल्या आठवड्यात पारित केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या संदर्भात तालुक्यातील विविध संस्था व नागरीकांनी सदर ठरावाच्या व मागण्यांच्या अनुषंगाने शासनाने पुढे कोणता निर्णय घेतला आहे,

(३) असल्यास, निर्णयाअंती कोल्हापुर जिल्हयातील भुदरगड तालुक्याला दुष्काळग्रस्त तालुका म्हणून घोषित करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१७-१०-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

सन २०१५-१६ च्या खरीप हंगामातील भुदरगड तालुक्यातील खरीप पिकांची पैसेवारी ५० पैशांपेक्षा जास्त आहे.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सर्व प्रकारच्या (डिझेल व पेट्रोल) अॅपे रिक्षांना गुजरात राज्याच्या धर्तीवर मॅक्सिकॅब परवाने मिळण्याबाबत

(३) ४९१३५ (२८-०४-२०१६). श्री.सदा सरवणकर (माहिम), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी), डॉ.शशिकांत खडेकर (सिंदखेड राजा) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सर्व प्रकारच्या (डिझेल व पेट्रोल) अॅपे रिक्षांना गुजरात राज्याच्या धर्तीवर मॅक्सिकॅब परवाने मिळावे या मागणीचे निवेदन अहमदनगर शहर अॅपे रिक्षा चालक व मालक संघटनेच्या वतीने दिनांक १९ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास उपप्रादेशिक परिवहन अधिकाऱ्यांना (अहमदनगर) देण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मागणीच्या संदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२६-१०-२०१७) :(१) होय, हे खरे आहे.

(२) मॅक्सिकॅब या संवर्गातील वाहनांची आसन क्षमता चालक सोडून ६ ते १२ एवढी असते. या संदर्भात मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी याचिका क्रमांक २७२३/१९९१ व २७२४/१९९१ मध्ये

वि.स. ३६७ (३)

दि.२०.११.२०१२ रोजी दिलेल्या निर्णयाप्रमाणे मॅक्सी कॅब वाहतूकीचा एकाधिकार महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाकडे असल्यामुळे खाजगी व्यक्तींना मॅक्सी कॅब परवाने देता येणार नाहीत.
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**म.रा.प.महामंडळाच्या बसस्थानक व आगारासाठी मौजा चामोर्शी (जि.गडचिरोली) येथील
संपादित जागेचा ताबा राज्य परिवहन महामंडळास देणेबाबत**

(४) ४९२८३ (२८-०४-२०१६). डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उपविभागीय अधिकारी तथा भूसंपादन अधिकारी गडचिरोली यांनी दिनांक १३ एप्रिल, १९९९ रोजी मौजा चामोर्शी येथील सर्व क्र.१२८६/१, १२८६/२, १२८६/३, १२८७, १२८८/१ क्रमांकाची ३.३५ हे.आर जागा म.रा.प.महामंडळाच्या बसस्थानक व आगारासाठी घोषित केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, भू संपादन अधिनियमानुसार त्या जागेपैकी १.०५ हे जागा वगळून २.३० हे आर जागा रा.प. महामंडळास बसस्थानक व आगाराच्या बांधकामासाठी ताबा देण्याबाबत रा.प.महामंडळाने शासनाकडे वारंवार पाठपुरावा केलेला आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रा. प.म चे मध्यवर्ती कार्यालयाने २.३० हे.आर जागेचे जमीन अवार्ड नुसार मूल्य रु.३,२१,८९१/- उपविभागीय अधिकारी तथा भूसंपादन अधिकारी गडचिरोली यांचेकडे त्यांनीच दिलेल्या सूचनेनुसार दिनांक २९ एप्रिल, १९९९ रोजी जमा केले आहेत, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, इतके वर्ष होवून देखील अजून पर्यंत त्या जागेचा ताबा रा.प. महामंडळास देण्यात आलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदर जागा महामंडळास देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२६-०९-२०१७) :(१), (२) व (३) होय.

(४) व (५) राज्य परिवहन महामंडळाने ३.३५ हेक्टर जागेपैकी १.०५ हेक्टर जमीन भूसंपादन अधिनियम १९८४ चे कलम ४८ (१) अंतर्गत वगळून २.३० हेक्टर जागेचा ताबा घेण्याबाबत महसूल विभागाकडे पाठपुरावा सुरु आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**दिडवाघवडी (ता.माण, जि.सातारा) येथील ग्रामपंचायत सदस्य असलेल्या शेतकऱ्याने
नापिक व कर्जबाजरपणाला कंटाळून केलेली आत्महत्या**

(५) ५१०१७ (२८-०४-२०१६). श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) दिडवाघवडी (ता.माण, जि.सातारा) येथील ग्रामपंचायत सदस्य असलेले शेती व्यवसाय करणारे अनिल दिडवाघ यांनी सततच्या नापिक व कर्जबाजरपणाला कंटाळून उच्च दाबाच्या वीज टॉवरवर चढून आत्महत्या केल्याचा प्रकार माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये घडला त्यांच्या कुटूंबाना अद्यापही कोणत्याही प्रकारची आर्थिक मदत देण्यात आली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे अहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू आत्महत्याग्रस्ता शेतक-यांच्या कुटूंबाला आर्थिक मदत देणबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२७-०९-२०१७) :(१) होय.

- कै.आनंदा बाबा दिडवाघ यांनी दि.१३/१२/२०१५ रोजी उच्च दाबाच्या वीज टॉवरवर चढून आत्महत्या केली होती.
- (२) कै.आनंदा बाबा दिडवाघ यांच्या पत्नीस दि.११/३/२०१६ रोजी रू.१ लाख सानुग्रह अनुदान देण्यात आलेले आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सावली (जि.चंद्रपूर) तालुक्यात बसस्थानक मंजूर करून लेंडारबोळीत बांधकाम करण्याबाबत

(६) ५५५०५ (२४-०४-२०१६). श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सावली (जि.चंद्रपूर) येथे अद्यापही बसस्थानक मंजूर करण्यात आलेले नसल्यामुळे सावली येथे बसस्थानक मंजूर करून सावली येथील लेंडारबोळी परिसरात बसस्थानकाचे बांधकाम करण्यासाठीचा प्रस्ताव विभागीय नियंत्रक, परिवहन विभाग चंद्रपूर हयांनी दिनांक २१/४/२०१४, १६/८/२०१४ आणि १६/३/२०१६ च्या सुमारास महाव्यवस्थापक (वाहतूक) रा.प.मध्यवर्ती कार्यालय मुंबई यांच्याकडे अंतिम मंजूरी करीता पाठविण्यात आले असता सदर प्रस्तावास निधी नसल्याचे कारण देवून प्रलंबित ठेवून त्यांनतर आलेल्या चंद्रपूर जिल्हयातीलच प्रस्तावास मंजूरी देण्यात आलेली असल्याची माहिती माहे ५ जून २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सावली येथील राज्य परिवहन महामंडळाच्या बसस्थानकाचे बांधकाम लेंडारबोळी परिसरात करण्यासाठी लोकप्रतिनिधींनी माहे दिनांक २३ मे २०१६ आणि त्यापुर्वी सुध्दा अनेकदा मा.परिवहन मंत्री महोदयांना दिलेले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सावली येथे बसस्थानकाचे बांधकाम लेंडारबोळी परिसरात करण्यासाठी बांधकामाकरीता ५० लक्ष रूपये आणि भरावासाठी २२ लाख रूपये खर्च येणार असल्याचे अंदाजपत्रक विभागीय नियंत्रक चंद्रपूर हयांनी पाठविल्यांनतर भरावासाठी लागणारी रक्कम देता

येत नाही असे सबब कारण दाखवून सदर प्रस्ताव प्रलंबित ठेवण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, चंद्रपूर जिल्हयातील मूल, वरोरा, नागभीड यासह अनेक बसस्थानकाचे बांधकाम तलाव व बोळीच्या परिसरातच करण्यात आले असून मूल बसस्थानकाच्या वाढीव बांधकामाकरीता तलाव परिसरातच मंजूरी देवून निधी सुध्दा उपलब्ध करून देण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सावली येथील बसस्थानकाचे बांधकाम लेंडारबोळीत करण्यासाठी आवश्यक असलेले ७२ लक्षा रुपयांचा निधी तातडीने उपलब्ध करून बांधकाम करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२६-०९-२०१७) :(१) व (२) राज्य परिवहन विभागाकडून दि.१६.८.२०१४ व दि.१६.०३.२०१६ च्या पत्रान्वये लेंडारबोळी येथील जागेचा प्रस्ताव प्राप्त झाला असून, सदर जागा तलावाची असल्याने भरावाचा अतिरिक्त खर्च याशिवाय पाण्याचा होणारा नेहमीचा त्रास या कारणाने नवीन पर्यायी जागेचा तपास करण्यात आला. परंतु प्रवाशांना सोयीची जागा उपलब्ध नसल्याने राज्य परिवहन महामंडळाने दि.२६.१०.२०१६ च्या बैठकीत शासनाकडून बसस्थानक बांधण्यासाठी व तलाव बुजविण्यासाठी येणाऱ्या खर्चाच्या प्रतिपुर्तीच्या अधीन राहून सदर जागा घेण्यास मंजूरी दिली.

दरम्यान शासनाच्या सन २०१५-१६ च्या सर्वसाधारण योजनेत प्रस्तावित करण्यात आलेल्या चंद्रपूर जिल्हयातील मुल व बल्लारपूर बसस्थानकाच्या पुनर्बांधणीच्या कामाकरीता शासनाने प्रशासकीय मान्यता देवून निधीची अर्थसंकल्पीय तरतूद करून निधी वितरीत केला आहे.

(३) नाही.

सावली येथील जागा तलावाची असल्यामुळे पर्यायी जागा शोधून तसा अहवाल सादर करण्यास प्रादेशिक व्यवस्थापक, राज्य परिवहन, नागपूर प्रदेश यांना राज्य परिवहन महामंडळाने कळविले होते.

(४) व (५) राज्य परिवहन महामंडळाने दि.२६.१०.२०१६ च्या बैठकीत शासनाकडून बसस्थानक बांधण्यासाठी व तलाव बुजविण्यासाठी येणाऱ्या खर्चाच्या प्रतिपुर्तीच्या अधीन राहून सदर जागा घेण्यास मंजूरी दिली व त्यानुसार जागेची किंमत शासनाकडे भरणा केली असून, शासनाकडून सदर जागेचा ताबा दि.२७.०७.२०१७ रोजी मिळाला आहे. सदर ठिकाणी बसस्थानक बांधकाम करण्यासाठी सन २०१७-१८ च्या सर्वसाधारण योजनेत प्रस्तावित असून शासनाच्या अंदाजपत्रात निधीची तरतूद करण्यात आली असून, बसस्थानकाचे आराखडे व अंदाजपत्रक तयार करण्यासाठी वास्तुविशारदांची नेमणूक करण्यात आली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

महाराष्ट्रासह १३ राज्यांमध्ये भीषण दुष्काळाचा सामना करित असलेल्या लोकांना पिण्याचे पाणी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(७) ५५६७३ (२२-०८-२०१६). श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्रासह १३ राज्यांमध्ये भीषण दुष्काळाचा सामना करित असलेल्या लोकांना पिण्याचे पाणी उपलब्ध करून देण्यासाठी केंद्र सरकारतर्फे तातडीने देण्यात आलेल्या आर्थिक मदतीचा वापरच न झाल्याने ही मदत तशीच पडून असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीअंती केंद्र सरकारतर्फे तातडीने देण्यात आलेल्या आर्थिक मदतीचा योग्य तो वापर न करणाऱ्या संबंधितांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१७-१०-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पालघर जिल्ह्यातील एसटी महामंडळाची आर्थिक स्थिती सुधारण्यासाठी उपाययोजना करण्याबाबत

(८) ६५६०४ (१६-१२-२०१६). अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पालघर जिल्ह्यात ९ एस.टी. डेपो असून या विभागातील एसटी महामंडळाचे कार्यालय महिन्याला २ कोटी असे वर्षाला २४ कोटी रुपये तोट्यात जात असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, सदर कार्यालयात विभागीय नियंत्रक, विभागीय वाहतुक अधिकारी व विभागीय वाहतुक अधीक्षक ही पदे रिक्त असल्याचे दिनांक २ सप्टेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या पदाचे काम प्रभारी अधिकारी पाहत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीअंती सदर रिक्त पदे भरण्याबाबत तसेच एसटी महामंडळाची आर्थिक स्थिती सुधारण्यासाठी व उत्पन्न वाढविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२६-०९-२०१७) :(१) राज्य परिवहन महामंडळाच्या पालघर विभागामध्ये एकूण ८ आगारे कार्यान्वित असून, विभागास दरमहा अंदाजे रु.२.८५ कोटी एवढा तोटा होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(२) व (३) पालघर विभागात विभाग नियंत्रक, विभागीय वाहतूक अधिकारी या पदांवर नियमित नेमणूका देण्यात आल्या आहेत. तसेच, खाते बढती परिक्षा उत्तीर्ण झालेल्या कर्मचाऱ्यांना आगार व्यवस्थापक, विभागीय वाहतूक अधीक्षक व सहाय्यक यंत्र अभियंता या पदांवर नेमणूक देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) राज्य परिवहन महामंडळाद्वारे पर्यवेक्षकीय व चालनिय पदांची भरती प्रक्रीया सुरु आहे. तसेच, उत्पन्न वाढवून तोटा कमी करण्यासाठी कृती आराखडा तयार करण्यात आला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात जैविक तंत्रज्ञान रद्द करण्यात आल्याने कर्जत (जि.अहमदनगर)
येथे आंदोलन करण्यात आल्याबाबत**

(९) ६६३७२ (१६-१२-२०१६). श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात जैविक तंत्रज्ञान रद्द करण्यात आल्याने कर्जत (जि.अहमदनगर) येथे आंदोलन करण्यात आल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१६ च्या तिसऱ्या सप्ताहात निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीअंती जैविक तंत्रज्ञान सुरु करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यांत येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (०७-१०-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कल्याण डोंबिवली परिसरात बेकायदा रिक्शा चालकांची

वाहतूक मोठ्या प्रमाणात होत असल्याबाबत

(१०) ६७९९८ (१६-१२-२०१६). श्री.नरेंद्र पवार (कल्याण पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कल्याण डोंबिवली परिसरात बेकायदा रिक्शा चालकांची वाहतूक मोठ्या प्रमाणात होत आहे असे निदर्शनास आले असून सदर बेकायदा रिक्षांमुळे शहराला मोठ्या वाहतूक कोंडीला सामोरे जावे लागत आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, रिक्षांमध्ये चौथा प्रवासी घेतल्यास प्रादेशिक परिवहन कार्यालय रिक्षांवरती कारवाई करतात परंतु कल्याण पश्चिमेकडून आंबेडकर उदयानाजवळून बारा ते सोळा प्रवासी घेऊन मुरबाड ला जाणाऱ्या जीप वर कोणतीही कारवाई होत नसल्याचे दिसून येत आहे, खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीअंती शासनाने प्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२६-१०-२०१७) : (१) कल्याण डोंबिवली शहरात रिक्शा वाहतूकीमुळे वाहतूक कोंडी होते हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

दि.०१.०४.२०१६ ते दि.२८.०२.२०१७ या कालावधीमध्ये क्षमतेपेक्षा जास्त प्रवासी वाहतूक करणाऱ्या ऑटोरिक्शा, टॅक्सी व जीप टाईप परवाना प्राप्त अशा एकूण १२५३८ वाहनांची तपासणी करण्यात आली असता यामध्ये एवढी २११४ वाहने दोषी आढळली यामध्ये ७६७ एवढ्या वाहनांची अनुज्ञप्ती व ७७१ एवढ्या वाहनांचा वाहन परवाना निलंबित आलेला आहे व एकूण रू. ४०,४७,९३२/- इतका दंड वसूल करण्यात आला आहे.

तसेच दि.१४.०७.२०१६ ते दि.२१.०७.२०१६ या कालावधीत अवैध प्रवासी वाहतूक करणाऱ्या ४२ जीप टाईप वाहनांवर कारवाई करून रू.१,४५,७५०/- इतका दंड वसूल करण्यात आलेला आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सिल्लोड (जि.औरंगाबाद) तालुक्यातील शेतकऱ्यांच्या शेततळ्यांना

प्लॅस्टिक पन्नी अनुदान देण्याबाबत

(११) ७०९५७ (१६-१२-२०१६). श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.नारायण पाटील (करमाळा), श्री.संजय सावकारे (भुसावळ) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सिल्लोड (जि.औरंगाबाद) तालुक्यात सन २०१३-१४ या वर्षात शेतकऱ्यांनी शेततळी केली असतानाही प्लॅस्टिक पन्नी अनुदान अद्यापही देण्यात आले नसल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच येथील शेतकरी ठिबक सिंचन अनुदानापासूनही वंचित आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून येथील शेतकऱ्यांना शेततळ्याचे व ठिबक सिंचनाचे अनुदान देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (१०-१०-२०१७) :(१) नाही.

(२), (३) व (४) राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानांतर्गत सन २०१३-१४ मध्ये ४ सामुहिक शेततळ्याची कामे पूर्ण करण्यात आली असून त्यासाठी रु. ७.०५ लाख अनुदान वितरित करण्यात आले आहे. एका शेततळ्याचे खोदकाम नंतरची कामे अपूर्ण राहिल्यामुळे खोदकामानंतरचे अनुदान वितरित करण्यात आलेले नाही.

सन २०१३-१४ मधील सूक्ष्म सिंचन संच बसविलेल्या सिल्लोड तालुक्यातील ५७२ लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यावर रु. २.१० कोटी निधी वितरित करण्यात आला असून, सन २०१४-१५ मधील सूक्ष्म सिंचन संच बसविलेल्या सिल्लोड तालुक्यातील ३४१ लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यावर रु. ०.९७ कोटी निधी वितरित करण्यात आला आहे.

राज्यातील पिडझा वाहनांची आर.टी.ओ.कडे नोंद नसल्याबाबत

(१२) ७४३६२ (१७-०४-२०१७). श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), अॅड.गौतम चाबुकस्वार (पिंपरी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील पिडझा वाहनांची आर.टी.ओ. कडे नोंद करणे आवश्यक असतानाही पिडझा वाहनांची आर.टी.ओ.कडे नोंद नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ च्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर पिडझा वाहने रस्त्यालगत अथवा पदपथावर उभी केली जातात यामुळे पादचाऱ्यांना अडथळा होत असून वाहतूक कोंडी होते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर पिडझा डिलेवरीच्या वाहनांवर आर.टी.ओ. किंवा वाहतूक पोलिसांकडून कारवाई केल्या जात नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर पिडझा डिलेवरी करणाऱ्या वाहनांवर कारवाई न करणाऱ्या आर. टी.ओ. व वाहतूक पोलिसांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (१६-०९-२०१७) :(१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

पिडझा वाहतूक करणाऱ्या दि.१.०४.२०१६ ते दि.३०.०६.२०१७ या कालावधीत एकूण ४६८ वाहनांची तपासणी करण्यात आली असता १८७ वाहने दोषी आढळून आली असून त्यामध्ये २८ वाहनांची नोंदणी निलंबित करण्यात येवून २६ वाहनांची अनुज्ञप्ती निलंबित करण्यात आली आहे. तसेच रु.३,३८,३००/- एवढे दंड वसूल करण्यात आलेला आहे. तसेच वेळोवेळी परिवहन विभागामार्फत मुंबई व उर्वरित राज्यात तपासणी केली जाते.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर प्रादेशिक परिवहन कार्यालयातून वाहनचालक परवाना घरपोच देण्याच्या सुविधेबाबत

(१३) ७५४१७ (१७-०४-२०१७). श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर प्रादेशिक परिवहन कार्यालयातून वाहनचालक परवाना घरपोच देण्याच्या प्रकियेचा बोजवारा उडाला असून हा विभागच बंद अवस्थेत असल्याचे नुकतेच माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय व चौकशीत काय आढळून आले आहे,
- (३) असल्यास, त्यानुसार वाहनचालक परवाना घरपोच देण्याच्या प्रकियेस विलंब लागण्याची कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती उपाययोजना केली आहे वा करणार आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२६-१०-२०१७) : (१) अशा आशयाची बातमी वर्तमानपत्रात दि.१४.१२.२०१६ प्रसिध्द झाली होती.

- (२), (३) व (४) नविन संगणक यंत्रणा स्थापित केल्यानंतर सुरुवातीस काही प्रकरणांमध्ये तांत्रिक त्रुटी निर्माण झाल्यामुळे या प्रकरणांमध्ये अनुज्ञप्ती मिळण्यास उशिर झाला. या सर्व प्रकरणांमध्ये राष्ट्रीय सुचना केंद्र यांच्या सहायाने सर्व प्रकरणांचा निपटारा करण्यात आला आहे. अनुज्ञप्ती विषयक सारथी ४.० या नविन संगणक प्रणालीच्या अंमलबजावणीमध्ये काही दोष उत्पन्न झाल्यास तत्काळ निवारण करण्याकरीता एनआयसी या यंत्रणेतर्फे आवश्यक मदत घेण्यात येत असून त्यासाठी विभागातर्फे कोल्हापूर कार्यालयासह उर्वरित कार्यालयाकरीता ४० सपोर्ट प्रोग्रामरची नियुक्ती करण्यात आली आहे. तसेच डिसेंबर-२०१६ ते फेब्रुवारी-२०१७ या कालावधीत १४०२६ अनुज्ञप्ती पोस्टाव्दारे घरपोच पाठविण्यात आल्या आहेत.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर येथील उपप्रादेशिक परिवहन विभागामध्ये अधिकारी व दलाल यांच्या संगनमताने सर्वसाधारण नागरिकांची लूट होत असल्याबाबत

(१४) ७५४२५ (१७-०४-२०१७). श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सोलापूर येथील उपप्रादेशिक परिवहन विभागामध्ये वाहतूक परवाना काढण्यासाठी अधिकारी व दलाल यांच्या संगनमताने सर्वसाधारण नागरिकांची लूट होत असल्याची तक्रार नितीन जाधव रा.माळशिरस, जि.सोलापूर यांनी तसेच सामाजिक कार्यकर्त्यांनी उपप्रादेशिक परिवहन विभागाकडे माहे डिसेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान तक्रारी केलेल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
(३) असल्यास, चौकशीअंती संबंधितांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०४-१०-२०१७) :(१) अशा आशयाची बातमी दि.६.१.२०१७ रोजीच्या स्थानिक वर्तमानपत्रात छापून आल्याने निदर्शनास आली.

(२) व (३) उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालय, अकलुज कार्यालयाव्दारा दि.०४.०१.२०१७ रोजी घेण्यात आलेल्या शिकाऊ अनुज्ञप्ती चाचणीत तक्रारदार अनुत्तीर्ण झाले होते. तदनंतर त्यांनी दि.१९.०१.२०१७ रोजी दिलेल्या चाचणीत ते उत्तीर्ण झाले आहेत.

माहे जानेवारी २०१७ या महिन्यात शिकाऊ अनुज्ञप्ती चाचणीत एकूण ९९२ उमेदवारांपैकी ९११ उमेदवार उत्तीर्ण झाले असून ८१ उमेदवार अनुत्तीर्ण झाले आहेत.

मध्यस्थांचा हस्तक्षेप टाळण्यासाठी मोटार वाहन विभागाशी संबंधित सर्व प्रकारचे अर्ज संकेतस्थळावर भरण्याकरीता नागरी सुविधा केंद्रांना प्राधिकृत करण्यात आले असून अशा केंद्राव्दारे नागरिक सुविधेचा लाभ घेत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई उपनगरातील अनधिकृत रिक्शा चालक ग्राहकांची फसवणूक करित असल्याबाबत

(१५) ७७०६२ (१७-०४-२०१७). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील, अंधेरी, वांद्रे, जोगश्वरी, गोरेगाव, बोरीवली सायन व वडाळा परिवहन कार्यालयाच्या हद्दीत मोठ्या प्रमाणात अनधिकृत आणि कालबाहय रिक्शा चालवून चालक ग्राहकांकडून जादा भाडे आकारून ग्राहकांची आर्थिक फसवणूक करित असल्याचे, माहे जानेवारी, २०१७ रोजी वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, तदनुसार अनधिकृत रिक्शा जप्त करण्याबाबत व रिक्शाचालकांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (१४-०९-२०१७) :(१), (२) व (३) अनधिकृत रिक्शा संदर्भात प्रादेशिक परिवहन कार्यालय मुंबई (पश्चिम व पूर्व) यांच्या ५ वायुवेग पथकामार्फत नियमितपणे तपासणी करण्यात येते.

अशा तपासणीमध्ये नियमबाहय व अनधिकृत रिक्शा आढळल्यास रिक्शा स्थानबद्ध करून, दंडात्मक वसुली करण्यात येते व अशा रिक्शा कार्यालयाच्या आवारात तोडण्यात येतात.

दि. ०१.०४.२०१६ ते ३०.०६.२०१७ या कालावधीत प्रादेशिक परिवहन कार्यालय मुंबई (पश्चिम) व मुंबई (पूर्व) यांनी अनुक्रमे ३०३६ व २८६५ रिक्ता तोडून निकामी केल्या आहेत.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे येथील प्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील अनेक वर्षांपासून रिक्त असलेली पदे भरण्याबाबत

(१६) ८०८१३ (१३-०४-२०१७). श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), अॅड.गौतम चाबुकस्वार (पिंपरी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे शहराचा विस्तार मोठ्या प्रमाणावर झाला त्याचप्रमाणे लोकसंख्येप्रमाणे वाहनांची खरेदीही वाढू लागली असून पुणे येथील प्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील कामाचा तानही वाढला असून या कार्यालयात मंजूर पदांपेक्षा सुमारे पावणेदोनशे कर्मचा-यांच्या जागा रिक्त असल्याचे दिनांक २६ डिसेंबर, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पुणे शहरात वर्षाला किमान दोन लाख नवीन वाहनांची भर पडत असून पुणे परिवहन कार्यालयातील मागील अनेक वर्षांपासून रिक्त पदे भरण्यात येत नसल्याने कार्यरत लिपीकांपासून वरिष्ठ अधिका-यांपर्यंत कामाचा तान वाढला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने रिक्त पदे भरण्यासंदर्भात कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (११-१०-२०१७) :(१) व (२) दिनांक ३१.१२.२०१६ रोजी पुणे प्रादेशिक परिवहन कार्यालयात एकूण २७५ पदे मंजूर असून त्यापैकी १८० पदे भरलेली आहेत. उर्वरित ९५ पदे रिक्त आहेत.

(३) सध्यःस्थितीत पुणे प्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील लिपीक टंकलेखक, सहायक रोखपाल, कर अन्वेषक संदर्गातील ३७ पदे भरण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे शेलगांव (वां.), (ता.करमाळा, जि.सोलापूर) येथे कृषी महाविद्यालय सुरु करण्याबाबत

(१७) ८२२६४ (१४-०४-२०१७). श्री.नारायण पाटील (करमाळा) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे शेलगांव (वां.), (ता.करमाळा, जि.सोलापूर) येथे कृषी महाविद्यालय सुरु करण्यात यावे अशी मागणी लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २३ जून, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदरहू ठिकाणी कृषी महाविद्यालय सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (१०-१०-२०१७) :(१) होय.

- (२) शासन स्तरावरून वेळोवेळी महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे यांच्याकडून अहवाल मागविण्यात आला आहे. सद्यस्थितीत विद्यापीठांतर्गत शिक्षक व शिक्षकेतर मनुष्यबळ उपलब्ध नसल्याने शासनास सद्य स्थितीत कोणतेही महाविद्यालय स्थापन न करण्याबाबत मा.कुलगुरु महोदयांनी त्यांचे स्वाक्षरीने मा.प्रधान सचिव कृषि विभाग महाराष्ट्र शासन यांना पत्र क्र.व्हीसी/२/२०१४ दि.०३.०१.२०१७ नुसार विनंती केली असून याबाबत पुन्हा पत्र जा.क्र.विद्या/शासकीय महा. स्थापनेबाबत/६१८/२१७ दि.२३.०३.२०१७ नुसारही शासनास अवगत करण्यात आलेले आहे. यास्तव, सद्यस्थितीत मौजे शेलगांव (वांगी) ता.करमाळा जि.सोलापूर येथे शासकीय कृषि महाविद्यालय स्थापनेसंदर्भात समितीने भेटी देण्याचे स्थगित केले आहे. तसेच दि.१०.०७.२०१७ रोजी मा.राज्यपाल महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या बैठकीत पुर्वी मान्यता देण्यात आलेल्या शासकीय कृषि महाविद्यालयाचे दायित्व पुर्ण झाल्यावरच नविन कृषि महाविद्यालये स्थापन करण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कृषी आयुक्तालयामधील संचालकांची पदे रिक्त असल्याबाबत

(१८) ८३४१२ (१४-०४-२०१७). श्री.संजय सावकारे (भुसावळ) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कृषी आयुक्तालयामध्ये राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानाचे संचालक पद वगळता पाच पूर्णवेळ संचालक पदे रिक्त असल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, कृषी खात्यातील ४ सहसंचालकांची चौकशी सुरु असल्याने त्यांना संचालकपदी नियुक्ती करण्यास काही अधिकाऱ्यांनी आक्षेप घेतला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत चौकशी करण्यात आली आहे काय व त्यात काय आढळून आले,
- (४) असल्यास, तदनुसार सदरहू संचालकांची रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (१४-०९-२०१७) :(१) होय.

- (२) व (३) नाही.
- (४) व (५) पदोन्नतीची विहित कार्यपध्दती अवलंबून दिनांक ०५/०६/२०१७ रोजीच्या आदेशान्वये ४ अधिकाऱ्यांना संचालक पदावर पदोन्नती देण्यात आलेली आहे.

रायगड जिल्हयाच्या समुद्रकिनाऱ्यावर परप्रांतीय मच्छिमारांची
मोठ्या प्रमाणावर होणारी घुसखोरी

- (१९) ८५०५४ (१९-०८-२०१७). श्री.मनोहर भोईर (उरण) : सन्माननीय मत्स्यविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) रायगड जिल्हयाच्या समुद्रकिनाऱ्यावर परप्रांतीय मच्छिमारांची मोठ्या प्रमाणावर घुसखोरी केली असून यामुळे सागरी सुरक्षेला व स्थानिक मच्छिमारांच्या व्यवसायाला धोका निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीअंती शासनाने या परप्रांतीय मच्छिमारांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) :(१) नाही, हे खरे नाही.
(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील आरे डेअरीला दुध महासंघाकडून पुरेशा प्रमाणात दुध पुरवठा करण्याबाबत

- (२०) ८५१६८ (१४-०८-२०१७). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य), श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्री.उन्मेश पाटील (चाळीसगाव), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व), श्री.राज पुरोहित (कुलाबा) : सन्माननीय दुग्धविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबईतील, आरे डेअरीला, महासंघातर्फे अपुरा दुध पुरवठा होत असल्याने, वितरकांना आरे दुध केंद्रावर, मागणीनुसार पुरेशाप्रमाणात, दुध उपलब्ध होत नसल्यामुळे, मुंबईतील ग्राहकांची मोठ्या प्रमाणात गैरसोय होऊन वितरकांवर, आर्थिक संकट ओढविले असल्यासंदर्भात, महाराष्ट्र दुध वितरक सेनेच्या शिष्ट मंडळाने, मा.दुग्धविकास मंत्री यांना, दिनांक १६ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदन दिले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, आरे डेअरीला, महासंघातर्फे अपुरा दुध पुरवठा करण्यात येत असल्याची, सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, सदरहू निवेदनाच्या अनुषंगाने, महाराष्ट्र राज्य, दुध महासंघाकडून, पुरेशा प्रमाणात दुध पुरवठा करण्याकरीता, उपाययोजना करण्याच्यादृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे वा येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) बृहन्मुंबई दूध योजनेस महासंघातर्फे दूध पुरवठा होत नाही. इतर सहकारी संघाकडून शासनास दूध पुरवठा करण्यात येतो त्यामध्ये सध्या वाढ होत आहे.

(३) शासकीय दूध योजनेमार्फत संकलीत होणाऱ्या दूधाचे खरेदी दर दि. १९/०७/२०१७ पासून रु.३/- प्रति लिटरने वाढविण्यात आले आहेत. त्यामूळे शासनाकडे स्विकृत होणाऱ्या दूधामध्ये वाढ होत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

धुळे जिल्ह्यात चाऱ्याची मोठी टंचाई निर्माण झाली असून चाऱ्याच्या वाढलेल्या किंमतीमुळे गुरांच्या पालन-पोषणाची झालेली समस्या

(२१) ८५४७७ (१४-०८-२०१७). श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धुळे जिल्ह्यात चाऱ्याची मोठी टंचाई निर्माण झाली असून चाऱ्याच्या वाढलेल्या किंमतीमुळे गुरांच्या पालन-पोषणाची गंभीर समस्या निर्माण झाली आहे, परिणामी येथील दुधव्यवसाय संकटात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, संकटात सापडलेल्या दूध व्यवसायाला उभारी देण्यासाठी येथील दूध उत्पादक शेतकऱ्यांना वाजवी किंमतीत चारा उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

शाहुवाडी (जि.कोल्हापूर) तालुक्यात जिल्हा परिषदेच्या श्रेणी-१ च्या सहा पशुवैद्यकीय दवाखान्यात अधिकारी नसलेबाबत

(२२) ८५५५२ (१४-०८-२०१७). श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहुवाडी) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शाहुवाडी (जि.कोल्हापूर) तालुक्यात जिल्हा परिषदेच्या श्रेणी-१ च्या सहा पशुवैद्यकीय दवाखान्यात गेल्या चार वर्षांपासून पशुवैद्यकीय अधिकारी नसल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शाहुवाडी तालुक्यातील पशुधन अस्तित्व धोक्यात आले असून दुध उत्पादकांची व धनगर बांधवांची मोठी गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, या सहा पशुवैद्यकीय दवाखान्यात तातडीने पशुवैद्यकीय अधिकारी नेमण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) :(१) कोल्हापूर जिल्ह्यातील शाहूवाडी तालुक्यात श्रेणी-१ दर्जाचे सहा पशुवैद्यकीय दवाखाने असून सद्यःस्थितीत एका दवाखान्यात पशुधन विकास अधिकारी (वि) हे पद नियमितरित्या भरण्यात आले आहे. उर्वरित दवाखान्यातील पदे रिक्त असून सदर पाच पशुवैद्यकीय दवाखान्यातील पशुवैद्यकीय अधिकारी या रिक्त पदाचा अतिरिक्त कार्यभार नजीकच्या पशुवैद्यकीय दवाखान्यातील पशुधन विकास अधिकारी यांचेकडे सोपवून पशुपालकधारकांच्या जनावरांना पशुवैद्यकीय सेवा - सुविधा नियमित पुरविण्यात आहेत.

(२) व (३) पशुधन विकास अधिकारी गट-अ या संवर्गातील १०० पदे भरण्याबाबत महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगास मागणीपत्र पाठविले असून आयोगामार्फत पात्र उमेदवारांची निवड प्रक्रिया सुरु आहे. त्याचप्रमाणे सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी गट-क या संवर्गातून पशुधन विकास अधिकारी, गट-ब या संवर्गाची रिक्त पदे पदोन्नतीने भरण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन आहे. आयोगाकडून पात्र उमेदवारांची यादी प्राप्त झाल्यानंतर तसेच पदोन्नतीची प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर पशुधन विकास अधिकारी या संवर्गातील रिक्त पदे भरण्याबाबत योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बुलडाणा जिल्ह्यातील दूध संकलनात नुकसान झाल्याबाबत

(२३) ८५८७० (१४-०८-२०१७). श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलडाणा) : सन्माननीय दुग्धविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बुलडाणा जिल्ह्यातील दूध व्यवसायीकांना मिळणारा अत्यल्प भाव व चारा, सततची टंचाईसदृश्य परिस्थितीमुळे दुध संकलनात नुकसान झाल्याची बाब दिनांक २५ मे, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मोताळा (जि.बुलडाणा) तालुकांतर्गत मोठ्या प्रमाणात होणाऱ्या दूध व्यवसाय डबघाईस आल्याने शेतकऱ्यांना आर्थिक अडचणीला सामोरे जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, त्यानुसार मोताळा तालुक्यातील बंद पडलेल्या दूध उत्पादक संस्था पुनर्जीवित करणे जिल्हा दूध संघाचे दूध शितकरण केंद्र अद्यावत यंत्रणेसह नुतनीकरण करणे, दूध व्यवसायाला हमी भाव देणे व तालुक्यातील दुग्ध व्यावसायीकांना विशेष पॅकेज जाहिर करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) :(१) हे खरे आहे. बुलडाणा जिल्ह्यामध्ये माहे मे, २०१७ व त्या दरम्यान सतत टंचाईसदृश्य परिस्थिती होती ही बाब खरी आहे. त्यामुळे दूध संकलनात घट झालेली आहे

(२) हे खरे नाही. मोताळा तालुक्यात खाजगी प्रकल्प कार्यान्वित असून त्यांचे मार्फत तालुक्यातील दूध संकलनाचे कामकाज सुरु आहे. तसेच उपरोक्त कालावधीमध्ये खाजगी प्रकल्पामार्फत शासन दरापेक्षा जादा दराने दूध खरेदी झाल्याने दूध उत्पादक/संस्थेच्या सभासदांचे आर्थिक नुकसान झाल्याचे दिसून आले नाही. त्यामुळे दूध व्यावसायिकांना दुधाचा अत्यल्प भाव मिळत आहे. हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) खाजगी दुग्ध प्रकल्पामार्फत जादा दराने दूध संकलीत केले जात असल्याने शासकीय दूध पुरवठ्यात घट झाली. त्यामुळे शितकरण केंद्र चालविणे आर्थिकदृष्ट्या परवडणारे नसल्याने ते बंद करण्यात आले.

राष्ट्रीय दुग्धविकास महामंडळ (NDDB) मार्फत मराठवाडा व विदर्भातील ११ जिल्ह्यांमध्ये विशेष पॅकेज अंतर्गत दुग्धव्यवसाय वाढीसाठी विशेष कार्यक्रम राबविण्यात येत असून त्यात बुलडाणा जिल्ह्याचा समावेश करण्यात आला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर जिल्ह्यात ११२ पशुवैद्यकीय दवाखाने सुरु करण्याबाबत

(२४) ८५२२९ (१४-०८-२०१७). श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी), श्री.चंद्रदीप नरके (करवीर) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर जिल्ह्यात १८ व्या पशुगणनेनुसार गाय, म्हैस, शेळ्यांमध्या आणि कोंबड्यांची एकूण मिळून सुमारे १ कोटी ३० लाख इतकी संख्या आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पशुधन घटकानुसार जिल्ह्यामध्ये २८७ पशुवैद्यकीय दवाखान्यांची गरज असून त्यापैकी केवळ १७५ दवाखाने सुरु आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ११२ पशुवैद्यकीय दवाखाने कमी असल्याने जनावरांना वेळेवर उपचार मिळत नसल्याने पशुधनाची हानी होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, कोल्हापूर जिल्ह्यात उर्वरित ११२ पशुवैद्यकीय दवाखाने सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (२५-०९-२०१७) :(१) सन २००७ च्या १८ व्या पशुगणनेनुसार कोल्हापूर जिल्ह्यात गाय वर्ग, म्हैस वर्ग, शेळ्या-मेंढ्या, कुक्कुट इत्यादीची एकूण संख्या १८,१७,६६७ आहे. तर, सन २०१२ च्या १९ व्या पशुगणनेनुसार एकूण पशुधन संख्या १८,२१,८८० एवढी आहे.

(२) १९ व्या पशुगणनेनुसार कोल्हापूर जिल्हयातील डोंगरी व बिगर डोंगरी अशी एकूण ९,२३,८५० पशुधन घटक संख्या असून त्यासाठी निकषानुसार २८१ पशुवैद्यकीय दवाखान्यांची आवश्यकता आहे. सदरस्थितीत कोल्हापूर जिल्हयात एकूण १७६ पशुवैद्यकीय संस्था कार्यरत आहेत.

(३) जिल्हयातील सर्व गावांमधील पशुधनास उपरोक्त शासकीय पशुवैद्यकीय दवाखान्यांमधून आवश्यक त्या सर्व पशुवैद्यकीय सेवा नियमितपणे पुरविल्या जात आहेत. तसेच, कोल्हापूर जिल्हयात गोकूळ दूध संघाकडील ६२, वारणा दूध संघाकडील ४७ व स्वाभिमानी दुध संघाकडील १२ पशुवैद्यकीय अधिका-यांकडून त्यांचे सभासद असलेल्या पशुपालकांच्या दुधाळ पशुधनास कृत्रिम रेतन व औषधोपचार या सुविधा पुरविल्या जात असल्यामुळे पशुधनाची हानी होत असल्याचे निदर्शनास आले नाही.

(४) नवीन पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-१ ची स्थापना करण्यासाठी विविध संवर्गातील तीन नवीन पदे निर्माण करणे आवश्यक आहे. सन २०१३ मध्ये पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-१ ची स्थापना, अस्तित्वातील श्रेणी-२ च्या पशुवैद्यकीय दवाखान्यांचा दर्जावाढ करून त्यांचे रुपांतर श्रेणी-१ च्या पशुवैद्यकीय दवाखान्यात करणे व तालुका लघुपशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालयाची स्थापना करणे यासाठी राज्यातील विविध जिल्हयांमधील प्रस्तावांच्या अनुषंगाने विविध संवर्गातील आवश्यक पदनिर्मितीचा प्रस्ताव वित्त विभागास सादर करण्यात आला असता, वित्त विभागाने राज्याची वाढती महसूली तूट, राज्याच्या तिजोरीवरील ताण तसेच, आस्थापना खर्च मर्यादित ठेवण्याची निकड लक्षात घेता आर्थिक भाराच्या वाढीचे प्रस्ताव सादर करण्यात येवू नयेत, असे अभिप्राय दिलेले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मासेमारी बंदी कालावधीत डोल व भिजले (मोदक) गीलनेट पद्धतीने
मासेमारी करण्यास परवानगी मिळण्याबाबत**

(२५) ८६१९२ (१९-०८-२०१७). श्री.सुनिल शिंदे (वरळी) : सन्माननीय मत्स्यविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र सागरी मासेमारी अधिनियम १९८१ अंतर्गत राज्यात पावसाळी हंगामात शासनाकडून घालण्यात येत असलेल्या मासेमारी बंदी कालावधीत डोल व भिजले (मोदक) गीलनेट पद्धतीने मासेमारी करण्यास परवानगी मिळण्याबाबतची मागणी लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक ०६ एप्रिल, २०१७ रोजीच्या लेखी निवेदनाद्वारे मा.मत्स्यव्यवसाय राज्यमंत्री,यांजकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मागणीच्या अनुषंगाने राज्यात पावसाळी हंगामात शासनाकडून घालण्यात येत असलेल्या मासेमारी बंदी कालावधीत डोल व भिजले (मोदक) गीलनेट पद्धतीने मासेमारी करण्यास परवानगी मिळण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) :(१) होय, हे खरे आहे.

मा.राज्यमंत्री (पदुम) यांच्याकडे दिनांक ६.४.२०१७ रोजी झालेल्या बैठकी दरम्यान राज्यात पावसाळी हंगामात घालण्यात येत असलेली मासेमारी बंदी कालावधीत डोल व भिजले (मोदक) गिलनेट पध्दतीने मासेमारी करण्यास परवानगी मिळण्याबाबतचा मुद्दा उपस्थित केला होता.

(२) व (३) महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ अंतर्गत पावसाळी मासेमारी बंदी कालावधी दिनांक १ जून ते ३१ जुलै (दोन्ही दिवस धरून) मध्ये मासेमारी करू नये असे शासन अधिसूचना क्र. मत्स्यवि-१११५/प्र.क्र. १३७/ पदुम-१४, दिनांक १ जून, २०१७ अन्वये कळविलेले आहे.

राज्यात शेतकऱ्यांसाठी ऑनलाईन खते देण्याबाबत

(२६) ८७३२० (१५-०८-२०१७). श्री.हसन मुश्रीफ (कागल) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात शेतकऱ्यांसाठी ऑनलाईन रासायनिक खते विक्री करण्याचा निर्णय शासनाने माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान घेतला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यातील सर्व शेतकऱ्यांना रासायनिक खते खरेदी करता यावीत म्हणून शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यांत येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (०७-१०-२०१७) :(१) नाही

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मालेगाव (ता.अर्धापूर, जि.नांदेड) येथे शेतकऱ्यांने सततची नापिकी व बँकेचे

शेतावरील कर्जास कंटाळून आत्महत्या केल्याबाबत

(२७) ८७४३८ (१८-०८-२०१७). श्रीमती अमिता चव्हाण (भोकर) : सन्माननीय मदत व पुनर्वसन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मालेगाव (ता.अर्धापूर, जि.नांदेड) येथे एका शेतकऱ्यांने सततची नापिकी व बँकेचे शेतावरील कर्जास कंटाळून दिनांक २९ मार्च, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास आत्महत्या केली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर तालुक्यातील ही दुसरी घटना असून शासन शेतकऱ्यांच्या कर्जाबाबत गंभीर नसल्याचे निदर्शनास येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, कर्जबाजारी शेतकऱ्यांना न्याय मिळण्याबाबत तसेच आत्महत्या केलेल्या शेतकऱ्यांच्या परिवारास शासनाने कोणत्या स्वरूपाची मदत दिली वा देण्यात येणार आहे,
- (४) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१६-१०-२०१७) :(१) होय. हे अशंत: खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) शेतकरी आत्महत्या पात्र प्रकरणी शासन निर्णय दिनांक २३ जानेवारी, २००६ अन्वये मयत शेतकऱ्यांच्या कुटुंबियांस रुपये १.०० लाख इतके सानुग्रह अनुदान दिले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील भूमीहीन मजूर, शेतकरी, कारागीर, कर्जबाजारी वयोवृद्धांचे निवृत्तीवेतनाबाबत

(२८) ८८९२९ (१५-०८-२०१७). श्री.अनिल बाबर (खानापूर), श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर), श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे), श्री.संजय पोतनीस (कलिना), डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ली), श्री.सुभाष भोईर (कल्याण ग्रामीण), श्री.तुकाराम काते (अणुशक्ती नगर), डॉ.राहूल पाटील (परभणी), श्री.सुभाष साबणे (देगलूर), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी), श्री.प्रताप सरनाईक (ओवळा माजिवडा), श्री.संदीपानराव भुमरे (पैठण), श्री.राजाभाऊ (पराग) वाजे (सिन्नर), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ), श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला), श्री.शांताराम मोरे (भिवंडी ग्रामीण) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गेली अनेक वर्षे दुष्काळ आणि कर्जबाजारीपणा यामध्ये होरपळणाऱ्या वयोवृद्ध शेतकरी, कारागीर आणि भूमिहीन मजूर यांना दरमहा शासनाकडून प्रत्येकी ३ हजार रुपये निवृत्तीवेतन देण्याचा निर्णय माहे मे, २०१७ च्या शेवटच्या आठवड्यात घेण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या निर्णयाचे स्वरूप काय आहे व याबाबतची राज्यात अंमलबजावणी करण्यात आली आहे काय,

(३) या निर्णयाची अद्याप अंमलबजावणी करण्यात आली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत व याची अंमलबजावणी कधीपासून होणार आहे ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (१७-१०-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मंगळवेढा (जि.सोलापूर) तालुक्यातील दक्षिण भागात कमी पर्जन्यमान झाल्याने शेतकऱ्यांच्या जनावरांच्या चान्याबाबत

(२९) ८८९६५ (१४-०८-२०१७). श्री.भारत भालके (पंढरपूर), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मंगळवेढा (जि.सोलापूर) तालुक्यातील दक्षिण भागात कमी पर्जन्यमान झाल्यामुळे शेतकऱ्यांच्या जनावरांच्या चान्याची गैरसोय होत असल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, चारा टंचाईमुळे या भागातील दूध व्यवसायावर विपरित परिणाम होऊन दूध संकलन निम्म्यावर येऊन दूध व्यवसायावर उपजिविका असणाऱ्या शेतकऱ्यांवर उपासमारीची वेळ आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, चारा छावण्या सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

- (२) हे खरे नसून, मंगळवेढा तालुक्यातील दुध संकलनाची ऑगस्ट, २०१५ ते जुलै, २०१६ ची आकडेवारी पहाता, ऑगस्ट, २०१६ ते जुलै, २०१७ या कालावधीत सरासरी दुध संकलनामध्ये वाढ झाल्याचे दिसून येते.
- (३) महसूल व वने (मदत व पुनर्वसन) विभागाने राज्यात चारा छावण्या सुरु करण्याबाबत कोणताही निर्णय अद्यापी घेतलेला नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोले (जि.अहमदनगर) तालुक्यातील काळभात या पिकाचे संशोधन
करून सदर पिकाचे संवर्धन करण्याबाबत**

- (३०) ८९०२२ (१५-०८-२०१७). श्री.भाऊसाहेब कांबळे (श्रीरामपूर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) अकोले (जि.अहमदनगर) तालुक्यातील सहयाद्रीच्या डोंगररांगात पिकवल्या जाणाऱ्या काळभात या पिकाचे अन्य कोणत्याही ठिकाणी फारसे अस्तित्व जाणवत नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, कृषी विद्यापीठ अथवा कृषी खात्याकडे काळभाताच्या पिकाचे काही संशोधन अथवा दस्तऐवज आढळत नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने या लोप पावत असलेल्या काळभात या पिकाचे संशोधन करून सदर पिकाचे संवर्धन करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (१४-०९-२०१७) :(१) होय.

- (२) व (३) काळभाताचे उत्पादन वाढविण्याच्या दृष्टीने व शेतकऱ्यांना तो व्यापारीदृष्टीने परवडण्याकरीता विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, इगतपुरी येथे गेल्या २ वर्षांपासून काळभातावर (कृष्णसाळ) उत्परीवर्तन पैदास (Mutation Breeding) आधारीत संशोधन चालू आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

दापोली (जि.रत्नागिरी) येथील डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठामध्ये कृषी सहाय्यक पदासाठी घेण्यात आलेल्या परिक्षेत झालेला गैरव्यवहार

(३१) ८९३०१ (१५-०८-२०१७). श्री.संजय सावकारे (भुसावळ) : सन्माननीय कृषी मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दापोली (जि.रत्नागिरी) येथील डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठामध्ये दिनांक १४ जानेवारी, २०१७ रोजी कृषी सहाय्यक पदासाठी घेण्यात आलेल्या लेखी परिक्षेत ९७ प्रश्न न सोडविता पेपर कोरा ठेवलेल्या उमेदवाराची अंतिम यादीत निवड झाल्याचे माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, त्यानुषंगाने दोषी आढळणाऱ्या व्यक्तींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (१६-१०-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

तथापि, दिनांक ०४.०५.२०१७ रोजी अशा प्रकारची तक्रार प्राप्त झालेली आहे.

(२) शासन पत्र दिनांक ३०.०५.२०१७ अनुसार या प्रकरणी महासंचालक, महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद यांचेकडून अहवाल मागविण्यात आला असून तो प्रतिक्षाधीन आहे. तथापि, महाराष्ट्र कृषी विद्यापीठे अधिनियम १९८३ मधील तरतूदीनुसार डॉ.बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली कडे प्राप्त झालेल्या श्री.नितीन दिनेश चौधरी यांच्या दिनांक २१.०३.२०१७ च्या तक्रारीस अनुलक्षून मा.कुलगुरु यांच्या मान्यतेने चौकशी समिती नेमण्यात आली. चौकशी समितीच्या अहवालानुसार तक्रारीशी निगडित कोणतेही तथ्य आढळून न आल्याने सामान्य प्रशासन विभाग, शासन परिपत्रक, दिनांक २५.०२.२०१५ मधील तरतूदीनुसार सदर तक्रार विद्यापीठ स्तरावरून निकाली काढण्यात आली आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

भंडारा जिल्ह्यात पशु संवर्धन विभागांतर्गत पशु रुग्णालयात १२ वर्षांपासून वैद्यकीय अधिकारी नसल्याबाबत

(३२) ८९७७१ (१४-०८-२०१७). श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भंडारा जिल्ह्यातील तुमसर तालुक्यात राज्य व जिल्हापरिषदेची एकूण १४ पशुरोग रुग्णालय असून त्यातील ७ रुग्णालयात ४ डॉक्टरांची पदे तथा तुमसर शहरात सहाय्यक आयुक्ताची पद मागील १२ वर्षांपासून रिक्त असल्याने लाखांच्या संख्येत असलेल्या पशुंचे आरोग्य धोक्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, भंडारा जिल्ह्यात पशु संवर्धन विभागांतर्गत पशु रुग्णालयात मागील १२ वर्षांपासून वैद्यकीय अधिकारी नाहीत, हे खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, या तालुक्यात हरदोली, गोबरवाही, मिटेवानी येथे २००५ पासून डॉक्टर व चपराशीची एकही पद भरलेले नाही, हे ही खरे आह काय,
- (४) असल्यास, पशु आरोग्य सुधारून व पदभरतीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) :(१) व (२) भंडारा जिल्हयातील तुमसर तालुक्यात श्रेणी-१ ची ६ व श्रेणी-२ ची ८ असे एकूण १४ पशुवैद्यकीय दवाखाने आहेत. पवैद श्रेणी-१ च्या ६ दवाखान्यांपैकी ४ दवाखान्यांमध्ये नियमित पशुधन विकास अधिकारी कार्यरत असून २ दवाखान्यातील पशुधन विकास अधिकाऱ्यांची पदे रिक्त आहेत. श्रेणी-२ च्या ८ पशुवैद्यकीय दवाखान्यांपैकी ६ दवाखान्यांमध्ये नियमित सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी कार्यरत आहेत. २ दवाखान्यांमध्ये पदे रिक्त आहेत. तसेच तालुका लघुपशुवैद्यकीय सर्वचिकित्सालय, तुमसर येथील सहाय्यक आयुक्त पशुसंवर्धन हे पद रिक्त आहे.

वरीलप्रमाणे रिक्त असलेल्या पदांचा अतिरिक्त कार्यभार अन्य अधिकारी/कर्मचारी यांच्याकडे सुपूर्द करून पशुपालकांच्या जनावरांना नियमित वैद्यकीय सोयी-सुविधा पुरविण्यात येत आहेत.

- (३) हे अशंत: खरे आहे

तुमसर तालुक्यातील हरदोली येथील पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-१ चा असून तेथे पशुधन विकास अधिकाऱ्याचे पद रिक्त आहे. मात्र परिचर पद भरलेले आहे. त्याचप्रमाणे गोबरवाही व मिटेवानी येथील पशुवैद्यकीय दवाखाने ही श्रेणी-२ ची असून येथील सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी तसेच परिचर संवर्गातील पदे रिक्त आहेत. सदर रिक्त पदाचा अतिरिक्त कार्यभार अन्य अधिकारी/कर्मचारी यांचेकडे सोपविण्यात आला आहे.

(४) पशुधन विकास अधिकारी गट-अ या संवर्गातील १०० पदे भरण्याबाबत महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगास मागणीपत्र पाठविले असून आयोगामार्फत पात्र उमेदवारांची निवड प्रक्रिया सुरु आहे. त्याचप्रमाणे सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी गट-क या संवर्गातून पशुधन विकास अधिकारी, गट-ब या संवर्गाची रिक्त पदे पदोन्नतीने भरण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन आहे. आयोगाकडून पात्र उमेदवारांची यादी प्राप्त झाल्यानंतर तसेच पदोन्नतीची प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर पशुधन विकास अधिकारी या संवर्गातील रिक्त पदे भरण्याबाबत योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल. त्याचप्रमाणे गट-क व ड संवर्गातील रिक्त पदे भरण्याबाबतची कार्यवाही आयुक्त पशुसंवर्धन यांचेस्तरावरून सुरु आहे.

- (५) शासनस्तरावर पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

जळगांव जिल्हा परिषदेने यंदाच्या खरीप हंगामासाठी सरळ, संयुक्त व मिश्र खतांची एकूण ३

लाख ३० हजार मे.टन कृषि संचालनालयाकडे मागणी केल्याबाबत

(३३) ९०२३२ (१५-०८-२०१७). श्री.चंद्रकांत सोनवणे (चोपडा) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जळगांव जिल्हा परिषदेने यंदाच्या खरीप हंगामासाठी सरळ, संयुक्त व मिश्र खतांची एकूण ३ लाख ३० हजार मे.टन कृषि संचालनालयाकडे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यापैकी कृषि संचालनालयाने किती मे.टन खते उपलब्ध करून दिली आहेत,
- (३) असल्यास, उर्वरित खताच्या पुरवठ्यासाठी पर्यायी व्यवस्थेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (०७-१०-२०१७) :(१) होय.

- (२) कृषि आयुक्तालयाने ३ लाख २५ हजार ७०० मे. टन खत साठा खरीप हंगाम २०१७ साठी मंजूर केलेला आहे.
- (३) जळगांव जिल्ह्याचा मागील २ वर्षातील अधिकतम खत वापर २,८१,१०० मे.टन इतका आहे. तो विचारात घेता खरीप हंगाम २०१७ साठी मंजूर करण्यात आलेला खत साठा १५ % ने अधिक आहे. त्यामुळे पर्यायी व्यवस्थेची गरज भासलेली नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजनेचे मागील वर्षातील
१३६ प्रस्ताव प्रलंबित असल्याबाबत**

(३४) ९०५२३ (१५-०८-२०१७). श्री.जयकुमार गोरे (माण) : सन्माननीय कृषि मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात नैसर्गिक संकटामुळे अडचणीत आलेल्या शेतकरी कुटूंबांना मदत करण्यासाठी सुरु करण्यात आलेली गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजनेचे मागील वर्षातील १३६ प्रस्ताव प्रलंबित असल्याचे माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय
- (२) असल्यास, शासनाने या संदर्भात चौकशी करून सदर प्रस्तावातील त्रुटी दूर करून विमा कंपनीकडून बाधित शेतकऱ्यांच्या कुटूंबियांना आर्थिक मदत मिळवून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (०९-१०-२०१७) :(१) गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजना सन २०१६-१७ या कालावधीसाठी दि.०१.१२.२०१६ ते ३०.११.२०१७ पर्यंत ओरिएण्टल इंशुरंस कंपनी लि. यांचेमार्फत राबविण्यात येत आहे. सदर योजनेच्या माहे एप्रिल २०१७ अखेरच्या अहवालानुसार राज्यात विमा कंपनीकडे एकुण २७६ प्रस्तावाबाबत सूचना देण्यात आल्या होत्या. त्यापैकी ११२ विमा प्रस्ताव विमा कंपनीकडे दाखल करण्यात आले होते व त्यापैकी ३५ विमा प्रस्ताव विमा कंपनीने मंजूर केले व ६ विमा प्रस्ताव नामंजूर केले आहेत. ७१ विमा प्रस्ताव विमा कंपनीकडे कार्यवाहीत होते. तर कागदपत्रांच्या पूर्ततेसाठी जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी यांचेकडे १६४ प्रस्ताव कार्यवाहीत होते.

विमा कंपनीकडे सूचित प्रस्ताव	विमा कंपनीकडे दाखल प्रस्ताव	मंजूर प्रस्ताव	नामंजूर प्रस्ताव	विमा कंपनीकडे कार्यवाहीत प्रस्ताव	जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी यांचेकडे कार्यवाहीत प्रस्ताव
२७६	११२	३५	६	७१	१६४

- (२) प्रस्ताव शीघ्र गतीने मंजूर होण्यासाठी जिल्हास्तरावर तसेच आयुक्तालय स्तरावर विमा कंपनी व विमा सल्लागार कंपनीचे प्रतिनिधी यांच्या बैठका घेवून सातत्याने प्रकरणे निकाली काढणेस्तव सूचना देण्यात आल्या आहेत. तसेच याबाबत सातत्याने पाठपुरावा चालू आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

जालना जिल्ह्यातील रासायनिक खतांमुळे शेतजमिनीच्या सुपिकता पातळीत घट होत असल्याबाबत

- (३५) ९०५६१ (१५-०८-२०१७). श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) जालना जिल्ह्यातील रासायनिक खतांमुळे शेतजमिनीच्या सुपिकता पातळीत घट होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीअंती जमिनीचा पोत तसेच सुपिकता वाढविण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. पांडुरंग फुंडकर (०७-१०-२०१७) : (१) अंशतः खरे आहे.
- (२) व (३) मृद आरोग्य पत्रिका योजनेअंतर्गत जालना जिल्ह्यातील ६८,०८३ मृद नमुन्यांची तपासणी करण्यात आली असून शेतकऱ्यांना मृद आरोग्य पत्रिका वितरीत केल्या आहेत. मृद आरोग्य पत्रिकेमधील शिफारशीनुसार संतुलित खतांचा वापर याबाबत शेतकऱ्यांना मार्गदर्शन केले जाते.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य कृषी मुख्य आयोग स्थापनाचा निर्णय होवूनही अद्यापी आयोगाच्या अध्यक्ष व सदस्यांची नियुक्ती झाली नसल्याबाबत

- (३६) ९०५७५ (२४-०८-२०१७). श्री.संजय सावकारे (भुसावळ) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्य कृषी मूल्य आयोग स्थापनाचा निर्णय दिनांक २३ एप्रिल, २०१५ रोजी होवून अद्यापी आयोगाच्या अध्यक्ष व सदस्यांची नियुक्ती झालेली नाही, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, आयोगाचे अध्यक्ष, सदस्य व इतर रिक्त पदे तातडीने नियुक्त करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुडकर (०५-१०-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

- (२) राज्य कृषी मूल्य आयोगाच्या अध्यक्ष या पदावर दि. ०१ जुलै, २०१७ च्या शासन निर्णयान्वये कृषी क्षेत्रातील तज्ञ व्यक्ती तथा कृषी मूल्य/शेतमाल भाव यासंबंधी जाणकार व्यक्ती म्हणून श्री. सत्यद पाशा उस्मानसाहब पटेल, लातूर यांची नियुक्ती करण्यात आलेली आहे. तसेच, राज्य कृषी मूल्य आयोगावर लोकप्रतिनिधी व शेतकरी प्रतिनिधी यांची सदस्य म्हणून नियुक्ती करण्याची कार्यवाही चालू आहे.
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सटाणा-चाळीसगांव मार्गावरील बससेवा नियमित सुरु होणेबाबत

(३७) ९०७१० (१४-०८-२०१७). श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नाशिक जिल्ह्यातील सटाणा आगारातून सटाणा-चाळीसगांव नियमितपणे बससेवा गेली तीन महिन्यांपासून अचानक बंद करण्यात आली आहे हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, त्यामुळे बागलाण, मालेगाव, नांदगांव या तालुक्यातील बहुसंख्य आदिवासी जनतेची तसेच रुग्ण व विद्यार्थ्यांची गैरसोय होत आहे, हे खरे आहे काय,
(३) असल्यास, सदर बससेवा तात्काळ सुरु करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी बागलाण यांनी मा.परिवहन मंत्री यांना दिनांक ४ एप्रिल, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,
(४) असल्यास, तेथील आदिवासी जनतेची होणारी गैरसोय टाळण्यासाठी शासनाने सदर बससेवा तात्काळ सुरु करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०३-११-२०१७) :(१), (२), (३) व (४) सदर मार्गावर प्रत्येक अर्धा तासाच्या अंतराने सटाणा-मालेगांव व मालेगांव-चाळीसगांव शटल बससेवा उपलब्ध केल्या आहेत. दि.०६.०७.२०१७ पासून नव्याने ११.४५ व १५.४५ वा. सटाणा-चाळीसगांव थेट बससेवा सुरु करण्यात आलेली आहे. तसेच, सटाणा-चाळीसगांव मार्गावर सटाणा-औरंगाबाद ०७.०० वा., सटाणा-पाचोरा ०८.४५ वा. बससेवा उपलब्ध आहे. त्यामुळे प्रवाशांची गैरसोय झालेली नाही.
(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी ते पशुधन विकास अधिकारी
पदोन्नती व रिक्त पदे भरण्याबाबत**

(३८) ९०८१८ (१४-०८-२०१७). श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी ते पशुधन विकास अधिकारी गट १ पदोन्नती रखडली असून अनेक पदे रिक्त असल्याचे माहे मे, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामुळे या अधिकाऱ्यांना सुमारे १५ गावांत फिरावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने निर्णय घेवून सदर अधिकाऱ्यांना पदोन्नती व रिक्त पदे भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) :(१) हे अशंत: खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी गट-क संवर्गातील कर्मचारी यांना पशुधन विकास अधिकारी गट-ब या पदावर पदोन्नती देण्यासंदर्भात आयुक्त कार्यालयाचे स्तरावर विभागीय पदोन्नती समितीची बैठक पार पाडली असून पदोन्नती देण्याबाबत पुढील कार्यवाही सुरू आहे.

तसेच पशुधन विकास अधिकारी गट-अ या संवर्गातील रिक्त पदे भरण्याबाबत महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडून दि.२६.४.२०१७ रोजी एकूण १०० पदे भरण्यासाठी जाहीरात प्रसिध्द करण्यात आली असून महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडून दि.२४.६.२०१७ रोजी लेखी परिक्षा घेण्यात आली आहे. आयोगाकडून पात्र उमेदवारांची यादी प्राप्त झाल्यानंतर राज्यातील पशुधन विकास अधिकारी गट-अ यांची पदे भरण्याबाबत शासन स्तरावर कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना या वर्षी सन २०१७ वातावरणातील

बदलामुळे भुईमुग उत्पादनात झालेल्या नुकसानाबाबत

(३९) ९१२५२ (२२-०८-२०१७). श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला जिल्ह्यात या वर्षी (सन २०१७) उन्हाळी भुईमुग उत्पादक शेतकऱ्यांना वातावरणातील बदलामुळे मोठ्या प्रमाणात उत्पादन घट सोसावी लागली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर उन्हाळी भुईमुग उत्पादनातील घटबाबत कारणमीमांसा करण्यासाठी अकोट कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या संचालकांनी डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठाकडून तज्ञांची समिती नेमल्या जावी, करिता मागणी केली, हे ही खरे आहे काय,

(३) अकोला जिल्ह्यासह पश्चिम विदर्भातील इतरही जिल्ह्यात भुईमुग उत्पादनात या वर्षी ७० ते ८०% उत्पादन घट झाल्याची शेतकऱ्यांची तक्रार आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी उत्पादन घट व वातावरणातील बदल याचा परस्पर संबंध शोधण्यासाठी डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ अकोला यांनी अभ्यास समिती स्थापन केली काय,
- (५) असल्यास, अभ्यास समितीच्या अहवालातील निष्कर्ष काय आहेत,
- (६) नसल्यास, त्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (२१-०९-२०१७) :(१) होय.

(२) होय.

(३) अकोला जिल्हयासह पश्चिम विदर्भातील इतरही जिल्हयातील भुईमुग उत्पादनात यावर्षी ५७ ते ६९ टक्के पर्यंत घटीचा अंदाज तज्ञ समितीने अहवालात वर्तविला आहे.

(४) होय.

संयुक्त अभ्यास समिती स्थापन केली आहे.

(५) गठीत समितीने दिनांक ९ जून, २०१७ रोजी अकोट तालुक्यातील कृषि उत्पन्न बाजार समिती व शेतकऱ्यांच्या शेतावर प्रत्यक्ष भेट देवून पाहणी केली व वस्तुनिष्ठ अहवाल तयार करून सादर करण्यात आला. कमी उत्पादकतेसाठी कारणीभूत असलेल्या तत्कालीन कारणांचे शास्त्रीयदृष्ट्या विवेचन सादर अहवालामध्ये केले असून खालीलप्रमाणे निष्कर्ष देण्यात आले.

निष्कर्ष :-

कृषि उत्पन्न बाजार समितीतील प्रतिनिधीक नमुन्यामध्ये सुरकुतलेल्या बारीक दाण्याचे प्रमाण ५४.०८ टक्के आढळले व दाण्याचा उतारा ५१.६० टक्के आला. त्यामुळे सरासरी उताऱ्यापेक्षा १९ ते २० टक्के दाण्याच्या उताऱ्यात घट आली.

कृषिविद्या हवामानशास्त्र व मृदशास्त्र यांचे एकत्रित प्रतिकूल परिणामामुळे उन्हाळी भुईमुगाच्या सरासरी उत्पादनात ४५ ते ५५ टक्के तसेच रोग व किडीमुळे १२ ते १४ टक्के घट संभवते.

या सर्व विषयांचा एकत्रित परिणामामुळे भुईमुगाचे सरासरी उत्पादनात सन २०१६-१७ उन्हाळी हंगामात ५७ ते ६९ टक्के घट येण्याची शक्यता आहे.

पुढील वर्षी उन्हाळी हंगामात भुईमुग उत्पादनात येणारी घट कमी करण्यासाठी करावयाच्या उपाययोजनासाठी अहवालासोबत विद्यापीठाने केलेल्या शिफारशी देण्यात आल्या आहेत.

(६) डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ स्तरावर संयुक्त अभ्यास समिती स्थापन करून उत्पादन घटीचा अहवाल सादर केला. तसेच डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला अंतर्गत नियमित / कायमस्वरूपी तत्वावर अखिल भारतीय समन्वयीत भुईमुग संशोधन प्रकल्प स्थापन करण्याबाबतचा प्रस्ताव दिनांक १३/१२/२०१६ च्या पत्रान्वये भारतीय कृषि अनुसंधान परिषद, नवी दिल्ली यांना सादर केला आहे.

(७) प्रश्न उद्भवत नाही.

हेटीकुंडी (जि.वर्धा) येथील शासकीय पशुपैदास केंद्रास निधी मंजूर करण्याबाबत

(४०) ९१४७५ (१४-०८-२०१७). श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) :

सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वर्धा जिल्ह्यातील गौराळू गायीचे उगमस्थान असलेल्या हेटीकुंडी येथील शासकीय पशुपैदास केंद्राच्या नूतनीकरणाच्या कामाकरीता २२ कोटी रूपयांचा निधी मंजूर करण्यात आले असल्याची माहिती मिळालेली असली तरी या विभागाकडे सदर निधी अद्यापही प्राप्त झाले नसल्यामुळे मंजूर झालेला निधी तातडीने मिळण्याबाबत लेखी निवेदनाव्दारे लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री महोदयास दिनांक १७ जून, २०१७ रोजी निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या संदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीअंती हेटीकुंडी येथील शासकीय पशुपैदास केंद्राच्या नूतनीकरणाच्या कामाकरीता २२ कोटी रूपयांचा निधी मंजूर करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) व (३) मा.मंत्री वित्त व नियोजन यांनी सन २०१६-१७ चा अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात केलेल्या घोषणेनुसार, स्थानिक देशी जातीच्या गाई व म्हशींचे संगोपन व संवर्धन करण्यासाठी राज्यात हेटीकुंडी, जि.वर्धा या ठिकाणी वळूमाता संगोपन केंद्रांचे नूतनीकरण व आधुनिकीकरण करण्याच्या योजनेसाठी रु.९०५.६ लक्ष निधीचा प्रस्ताव मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेस्तव सादर करण्याची कार्यवाही प्रगतीत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रत्नागिरी जिल्ह्यातील कृषी सहाय्यकांच्या प्रलंबित मागण्याबाबत

(४१) ९१५९४ (१५-०८-२०१७). श्री.सदानंद चव्हाण (चिपळूण) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी जिल्ह्यात कृषी सहाय्यकांच्या प्रलंबित मागण्यांच्या पूर्ततेसाठी महाराष्ट्र राज्य कृषी सहाय्यक संघटनेच्यावतीने दिनांक १९ जून, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास जिल्हा कृषी अधीक्षक कार्यालयासमोर धरणे आंदोलन केले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर आंदोलनाची दखल न घेतल्यास दिनांक १० जुलै, २०१७ रोजी पासून बेमुदत काम बंद आंदोलन करण्याचा इशाराही सदर संघटनेने दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कृषी सहाय्यकांच्या सदर प्रलंबित मागण्या मान्य करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करणेत येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (१३-१०-२०१७) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) कृषि सहाय्यकांच्या प्रमुख मागण्या व मागण्यांबाबत शासनाने केलेल्या कार्यवाहीची सद्यस्थिती खालीलप्रमाणे आहे.

मागण्या :- कृषि विभागाचा सुधारीत आकृतीबंध तातडीने तयार करून सुधारीत आकृतीबंधामध्ये कृषि सहाय्यकाचे पदनाम सहाय्यक कृषि अधिकारी करण्यात यावे, कृषि सहाय्यकामधून कृषि पर्यवेक्षकांची पदे १०० टक्के पदोन्नतीने भरणेत यावीत, कृषि सेवक पदाचा ३ वर्षांचा कंत्राटी सेवेचा कालावधी हा शिक्षण सेवकाप्रमाणे आशवासित प्रगती योजना व इतर सर्व लाभांसाठी ग्राह्य धरणेत यावा आणि, आंतरसंभागीय बदलीबाबत प्रस्ताव मंत्रालय स्तरावर दोन वर्षांपासून प्रलंबित आहे.

सद्यस्थिती :- वित्त विभागाच्या मार्गदर्शक सुचनांप्रमाणे कृषि विभागाचा सुधारित आकृतीबंध तयार करून वित्त विभागाच्या मान्यतेस सादर करण्यात आलेला आहे, कृषि सहाय्यकाचे पदनाम सहाय्यक कृषि अधिकारी करण्याबाबतचा प्रस्ताव अमान्य करण्यात आला आहे. कृषि पर्यवेक्षकांच्या सेवाप्रवेश नियमांतील सुधारणा करण्यासंबंधीची कार्यवाही शासनस्तरावर सुरु आहे. कृषि सेवक पदाचा ३ वर्षांचा कंत्राटी सेवेचा कालावधी हा शिक्षण सेवकाप्रमाणे आशवासित प्रगती योजना व इतर सर्व लाभांसाठी ग्राह्य धरण्याबाबतचा प्रस्ताव अमान्य करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. कृषि आयुक्तालयाकडून आंतरसंभागीय बदलीचा २०१७ मध्ये प्राप्त झालेला प्रस्ताव शासनास मान्यतेस्तव सादर करण्यात आलेला आहे. त्यावर लवकरच निर्णय अपेक्षित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर जिल्ह्यात राष्ट्रीय डेअरी अनुसंधान केंद्र स्थापन करण्याबाबत

(४२) ११६८५ (१४-०८-२०१७). डॉ.आशिष देशमुख (काटोल) : सन्माननीय दुग्धविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राष्ट्रीय डेअरी अनुसंधान संस्था (नॅशनल डेअरी रिसर्च इन्स्टीट्यूट) हे कर्नालची विभागीय केंद्र दक्षिण प्रांतासाठी बंगलूर तर पूर्व प्रांतासाठी कल्याण येथे आहेत. या संस्थामध्ये दुग्ध विषयासाठी सतत अनुसंधान व शिक्षण प्रशिक्षण राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरावर होत असते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बंगलूर व कल्याण राष्ट्रीय डेअरी अनुसंधान संस्था स्थापन असल्याने या प्रांतातील शेतकरी व डेअरी उद्योग यांचा विकास होत आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, बंगलूर व कल्याण या प्रांताच्या धर्तीवर मध्य भारतातील प्रांताच्या विकासाकरिता विदर्भात प्रादेशिक डेअरी संस्थान स्थापन झाल्यास त्याचा फायदा विदर्भातील शेतकऱ्यांना व डेअरी उद्योगांना होईल त्याकरिता केंद्र विदर्भात प्रादेशिक डेअरी संस्थान स्थापन करण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (२०-०९-२०१७) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) आजस्थितीत असा कोणताही प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजा शहापूर येथील पशुवैद्यकीय अधिकारी रिक्त पदे भरण्याबाबत

(४३) ११८०१ (१४-०८-२०१७). श्री.रामचंद्र अवसरे (भंडारा) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजा शहापूर येथील पशुवैद्यकीय दवाखान्यातील पशुवैद्यकीय अधिकारी हे पद दिनांक २१ डिसेंबर, २०१५ रोजी पासून रिक्त असून दवाखान्यांतर्गत १९ गावे असलेल्या या दवाखान्याचा कारभार रोजगार सेवकावर व पशुवरील उपचार दवाखान्यात असणारे वर्णउपचारक व परिचक यांच्यावर सोपविला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पशुपालकांना खाजगी मेडिकल दुकानमध्ये जाऊन औषधी खरेदी करावी लागत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मौजा शहापूर येथील रिक्त पदे भरण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) : (१), (२) व (३) भंडारा जिल्ह्यातील पशुवैद्यकीय दाखाखाना श्रेणी-१, शहापूर या रिक्त पदावर शासनाने दि.०९.०८.२०१७ च्या आदेशान्वये नियमित पशुधन विकास अधिकाऱ्याची नियुक्ती केली असून त्यांचे मार्फत पशुपालकांच्या जनावरांना नियमित वैद्यकीय सुविधा पुरविण्यात येत आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नंदुरबार जिल्ह्यातील तळोदा व शहादा तालुक्यात पंचायत समिती अंतर्गत

पशुसंवर्धन अधिकाऱ्यांची व कर्मचाऱ्यांची पदे रिक्त असल्याबाबत

(४४) ११८३८ (१४-०८-२०१७). श्री.उदेंसिंग पाडवी (शहादा) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नंदुरबार जिल्ह्यातील तळोदा व शहादा तालुक्यात पंचायत समिती अंतर्गत पशुसंवर्धन अधिकाऱ्यांची व कर्मचाऱ्यांची बहुतेक पदे रिक्त असल्यामुळे पाळीव जनावरांची औषध उपचाराकरिता सोय उपलब्ध नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीअंती पाळीव जनावरांना उपचार मिळण्याकरिता सदर पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) :(१) नंदुरबार जिल्हयातील तळोदा पंचायत समिती अंतर्गत एकूण ७ पशुवैद्यकीय दवाखाने असून सदर ७ पशुवैद्यकीय दवाखान्यांपैकी ४ दवाखान्यामधील पशुधन विकास अधिकाऱ्यांची पदे रिक्त आहेत. तसेच शहादा पंचायत समिती अंतर्गत ९ पशुवैद्यकीय दवाखाने असून त्यापैकी ५ दवाखान्यामधील पशुधन विकास अधिकाऱ्यांची पदे रिक्त आहेत.

वरीलप्रमाणे पशुधन विकास अधिकाऱ्यांची पदे रिक्त असली तरी सदर रिक्त पदाचा अतिरिक्त कार्यभार नजीकच्या पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्यांकडे सोपवून पशुवैद्यकीय सेवा-सुविधा नियमित पुरविण्यात येत आहेत.

(२) व (३) पशुधन विकास अधिकारी गट-अ या संवर्गातील १०० पदे भरण्याबाबत महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगास मागणीपत्र पाठविले असून आयोगामार्फत पात्र उमेदवारांची निवड प्रक्रिया सुरु आहे. त्याचप्रमाणे सहाय्यक पशुधन विकास अधिकारी गट-क या संवर्गातून पशुधन विकास अधिकारी, गट-ब या संवर्गाची रिक्त पदे पदोन्नतीने भरण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन आहे. आयोगाकडून पात्र उमेदवारांची यादी प्राप्त झाल्यानंतर तसेच पदोन्नतीची प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर पशुधन विकास अधिकारी या संवर्गातील रिक्त पदे भरण्याबाबत योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पाचोरा (जि.जळगांव) तालुक्यातील कृषि सहायकांच्या विविध मागण्यांबाबत

(४५) ११९९९ (१५-०८-२०१७). श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पाचोरा (जि.जळगांव) तालुक्यातील कृषि सहायकांच्या विविध मागण्यांसाठी महाराष्ट्र राज्य कृषि सहाय्यक संघटना, शाखा पाचोरा यांनी दिनांक १९ जून, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी कार्यालयावर धरणे आंदोलन व निदर्शन केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कृषि सहायकांच्या मागण्यांचे स्वरूप काय आहे,

(३) असल्यास, कृषि सहायकांच्या मागण्यांसदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (१३-१०-२०१७) :(१) होय, हे खरे आहे.

(२) कृषि सहायकांच्या प्रमुख मागण्या खालीलप्रमाणे आहेत.

कृषि विभागाचा सुधारीत आकृतीबंध तातडीने तयार करून सुधारीत आकृतीबंधामध्ये कृषि सहाय्यकाचे पदनाम सहाय्यक कृषि अधिकारी करण्यात यावे, कृषि सहाय्यकामधून कृषि पर्यवेक्षकांची पदे १०० टक्के पदोन्नतीने भरणेत यावीत, कृषि सेवक पदाचा ३ वर्षांचा कंत्राटी सेवेचा कालावधी हा शिक्षण सेवकाप्रमाणे आशवासित प्रगती योजना व इतर सर्व लाभांसाठी ग्राह्य धरणेत यावा आणि आंतरसंभागीय बदलीबाबत प्रस्ताव मंत्रालय स्तरावर दोन वर्षांपासून प्रलंबित आहे.

(३) कृषि सहाय्यकांच्या प्रमुख मागण्यांबाबत शासनाने केलेल्या कार्यवाहीची सद्यस्थिती खालीलप्रमाणे आहे.

वित्त विभागाच्या मार्गदर्शक सुचनांप्रमाणे कृषि विभागाचा सुधारित आकृतीबंध तयार करून वित्त विभागाच्या मान्यतेस सादर करण्यात आलेला आहे, कृषि सहाय्यकाचे पदनाम सहाय्यक कृषि अधिकारी करण्याबाबतचा प्रस्ताव सामान्य प्रशासन विभागाने अमान्य केलेला आहे. कृषी पर्यवेक्षकांच्या सेवाप्रवेश नियमांतील सुधारणा करण्यासंबंधीची कार्यवाही शासनस्तरावर सुरु आहे. कृषि सेवक पदाचा ३ वर्षांचा कंत्राटी सेवेचा कालावधी हा शिक्षण सेवकाप्रमाणे आश्वसित प्रगती योजना व इतर सर्व लाभांसाठी ग्राह्य धरण्याबाबतचा प्रस्ताव वित्त विभागाने अमान्य केला आहे. कृषी आयुक्तालयाकडून आंतरसंभागीय बदलीचा २०१७ मध्ये प्राप्त झालेला प्रस्ताव शासनास मान्यतेस्तव करण्यात आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्याच्या कृषि आयुक्तालयाने सर्व जिल्ह्यांमध्ये प्रधानमंत्री
पीक विमा योजना राबविण्याबाबत**

(४६) ९२१८२ (१९-०८-२०१७). श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्याच्या कृषि आयुक्तालयाने सर्व जिल्ह्यांमध्ये प्रधानमंत्री पीक विमा योजना राबविण्यास सुरुवात केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या योजनेअंतर्गत जळगांव जिल्ह्यात किती शेतकऱ्यांनी याचा लाभ घेतला आहे,
- (३) असल्यास, ही योजना कशा प्रकारे राबविण्यात येणार आहे, यांचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे ?

श्री. पांडुरंग फुंडकर (०९-१०-२०१७) : (१) होय. प्रधानमंत्री पीक विमा योजना खरीप हंगाम २०१६ पासून राज्यात राबविण्यात येत आहे.

(२) खरीप हंगाम २०१६ मध्ये जळगाव जिल्ह्यातील १.८६ लाख शेतकऱ्यांनी योजनेत सहभाग घेतला होता. त्यापैकी ९०५९ शेतकऱ्यांना रु. ४.०५ कोटी नुकसान भरपाई विमा कंपनीमार्फत मंजूर करण्यात आली असून पात्र शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यावर जमा करणेस्तव संबंधित बँकांकडे वर्ग करण्यात आली आहे. रब्बी हंगाम २०१६-१७ मध्ये जळगाव जिल्ह्यातील १३७९ शेतकऱ्यांनी योजनेत सहभाग घेतला आहे. नुकसान भरपाई निश्चित करण्याची कार्यवाही विमा कंपनीमार्फत सुरु आहे.

(३) टिप्पणी सोबत जोडली आहे.

वर्धा जिल्ह्यातील हिंणघाट आगारातील बसची व्यवस्था सुधारण्याबाबत

(४७) ९२४६८ (१४-०८-२०१७). श्री.प्रभुदास भिलावेकर (मेळघाट), श्री.समीर कुणावार (हिंणघाट), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), डॉ.अशोक उईके (राळेगाव) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) हिंगणघाट (जि.वर्धा) आगारातील बस गाड्या अतिशय जुन्या असल्याने प्रवाशांना प्रवास अत्यंत गैरसोयीचे होत असून याकडे स्थानिक परिवहन प्रशासनाचे दुर्लक्ष होत आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, हिंगणघाट आगारातील बसची व्यवस्था सुधारण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०४-१०-२०१७) :(१) नाही.

- (२) व (३) हिंगणघाट आगारास सन २०१५ ते २०१७ या कालावधीत ५ नवीन वाहने देण्यात आली असून, १६ वाहने मोडीत काढली आहेत. राज्य परिवहन बसेसची नियतकालिक देखभाल व योग्य ती दुरुस्ती करूनच वाहने मार्गस्थ करण्यात येतात.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

चंद्रपूर जिल्ह्यातील सन २०१७-१८ च्या खरीप नियोजन आढावा बैठकीबाबत

(४८) ९३११० (१५-०८-२०१७). अॅड.संजय धोटे (राजुरा) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चंद्रपूर जिल्ह्यात सन २०१७-१८ च्या खरीप नियोजन आढावा बैठक मा.पालकमंत्री (जि.चंद्रपूर) यांचे अध्यक्षतेखाली माहे मे, २०१७ च्या पाहिल्या आठवड्यात घेण्यात आली असून या बैठकीत विविध पिकांकरिता लागणारे बियाणे, रासायनिक खतांचे बाबतचे नियोजन करण्यात आले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर आढावा बैठकीच्या अनुषंगाने शेतकऱ्यांना बियाणे व खताचे आवंटन किफायतदरात होत आहे किंवा कसे याबाबत भरारी पथकाने जिल्हा प्रशासनाला अहवाल सादर केला आहे काय,
- (३) असल्यास, खरीप हंगामात एकूण किती क्षेत्रावर पेरणी करण्यात आली आहे व सद्या पिकांची स्थिती काय आहे ?

श्री. पांडुरंग फुडकर (०५-१०-२०१७) :(१) चंद्रपूर जिल्ह्यात सन २०१७-१८ ची खरीप नियोजन आढावा बैठक मा.पालकमंत्री (जि. चंद्रपूर) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १७/०४/२०१७ रोजी घेण्यात आली होती. सदर बैठकीत विविध पिकांकरिता लागणारे बियाणे, रासायनिक खते याबाबतचे नियोजन करण्यात आले होते, हे खरे आहे.

- (२) होय, हे खरे आहे.
- (३) खरीप हंगामात एकूण ३,८७,८९६ हेक्टर क्षेत्रावर पेरणी करण्यात आली आहे. मका, तुर, कापूस पिके वाढीच्या अवस्थेत आहेत, तसेच, मुग, उडीद, सोयाबीन पिके फुलोरा अवस्थेत आहेत. पिक परिस्थिती समाधानकारक आहे.

राष्ट्रीय दुग्ध विकास योजनेत भंडारा व गोंदिया जिल्ह्याचा समावेश करणेबाबत

(४९) ९३५२० (१४-०८-२०१७). श्री.रामचंद्र अवसरे (भंडारा), श्री.चरण वाघमारे (तुमसर) : सन्माननीय दुग्धविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राष्ट्रीय दुग्धविकास मंडळ योजने अंतर्गत दुग्ध उत्पादन वाढीसाठी शासनाने उपक्रम सुरु केला असून योजनेमध्ये भंडारा व गोंदिया जिल्ह्याचा समावेश नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या दोन्ही जिल्ह्यामध्ये दुग्ध उत्पादन वाढीचे लक्ष मोठ्या प्रमाणात असून याकरिता मोठे बाजारपेठ उपलब्ध आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, राष्ट्रीय दुग्ध विकास मंडळ योजनेत या दोन्ही जिल्ह्याच्या समावेश करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (०९-१०-२०१७) :(१) व (२) हे खरे आहे,

- (३) राष्ट्रीय दुग्ध विकास मंडळाने सर्वेक्षणाअंती विदर्भ व मराठवाड्यातील अधिक दुधाळ जनावरांची संख्या, दुग्ध उत्पादन आणि विक्रीसाठी उपलब्ध होणाऱ्या दुधाचा विचार करून या प्रकल्पांतर्गत उपरोक्त विभागातील एकूण ११ जिल्ह्यांमधील गावांची निवड केलेली आहे. शासन निर्णय दि.१७ ऑक्टोबर, २०१६ नुसार याच धर्तीवर उर्वरित मराठवाडा व विदर्भ विभागात शासनाच्या पदुम विभागाच्या अधिपत्याखाली दुग्ध उत्पादनाचा कार्यक्रम राबविण्याचे विचाराधीन आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अमळनेर येथे अत्याधुनिक दुग्ध डेअरी व इतर सुविधांसह नवीन बांधकाम करणेबाबत

(५०) ९४०६२ (१४-०८-२०१७). श्री.शिरीषदादा चौधरी (अमळनेर) : सन्माननीय दुग्धविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अमळनेर (जि.जळगाव) तालुक्यात अत्याधुनिक दुग्ध डेअरी व इतर सुविधांसह नवीन बांधकाम करणेबाबतची मागणी मा. पशुसंवर्धन व दुग्धविकास राज्यमंत्री,यांचेकडे अमळनेर विधानसभा क्षेत्राचे लोकप्रतिनिधीनी दिनांक १० फेब्रुवारी, २०१७ रोजी वा त्या सुमारास केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी मा.पशुसंवर्धन व दुग्धविकास राज्यमंत्री यांनी कार्यवाही करण्याचे आदेश संबंधित विभागाच्या अधिका-यांना दिले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (१६-१०-२०१७) :(१) होय, हे खरे आहे.

- (२) होय, हे खरे आहे.

वि.स. ३६७ (36)

(३) या प्रकरणी जिल्हा दुग्धव्यवसाय विकास अधिकारी जळगांव यांनी अमळनेर तालुक्यातील संबंधित सन्माननिय लोकप्रतिनिधीसमवेत प्रत्यक्ष भेट घेऊन चर्चा केली आहे. याबाबत सविस्तर प्रस्ताव जिल्हा दुग्धव्यवसाय विकास अधिकारी, जळगांव कार्यालयात सादर करण्याबाबत मा.लोकप्रतिनिधींनी सहमती दर्शविली आहे. उक्त प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर पृढील आवश्यक कार्यवाही करता येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
नागपूर.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, नागपूर.